

**Platné znění částí ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění
pozdějších ústavních zákonů,
s vyznačením navrhovaných změn a doplnění**

Čl. 17

(1) Volby do obou komor se konají ve lhůtě počínající třicátým dnem před uplynutím volebního období a končící dnem jeho uplynutí.

(2) Byla-li Poslanecká sněmovna rozpuštěna, konají se volby do šedesáti dnů po jejím rozpuštění.

(3) Bylo-li volební období Poslanecké sněmovny zkráceno, konají se volby ve lhůtě počínající třicátým dnem před uplynutím zkráceného volebního období a končící dnem jeho uplynutí.

Čl. 22a

(1) S výkonem mandátu poslance je neslučitelný výkon funkce člena vlády.

(2) Po dobu, kdy je poslanec členem vlády, přechází výkon mandátu na náhradníka, a to se všemi právy a povinnostmi poslance; po tuto dobu se náhradník považuje za poslance. Podrobnosti stanoví zákon.

(3) Odstavce 1 a 2 se nepoužijí na

a) člena vlády v době od začátku volebního období Poslanecké sněmovny do jmenování nové vlády,

b) člena vlády, která je povinna podat demisi podle čl. 73 odst. 3 věty druhé,

c) člena nově jmenované vlády, které dosud nebyla vyslovena důvěra.

Čl. 23

(1) Poslanec složí slib na první schůzi Poslanecké sněmovny, které se zúčastní. **To platí i v případě náhradníka poslance, který je členem vlády.**

(2) Senátor složí slib na první schůzi Senátu, které se zúčastní.

(3) Slib poslance a senátora zní: „Slibuji věrnost České republice. Slibuji, že budu zachovávat její Ústavu a zákony. Slibuji na svou čest, že svůj mandát budu vykonávat v zájmu všeho lidu a podle svého nejlepšího vědomí a svědomí.“.

Čl. 24

Poslanec nebo senátor se může svého mandátu vzdát prohlášením učiněným osobně na schůzi komory, jejímž je členem. Brání-li mu v tom závažné okolnosti, učiní tak způsobem stanoveným zákonem.

Čl. 25

Mandát poslance nebo senátora zaniká

- a) odepřením slibu nebo složením slibu s výhradou,
- b) uplynutím volebního období,
- c) vzdáním se mandátu,
- d) ztrátou volitelnosti,
- e) u poslanců rozpuštěním Poslanecké sněmovny,
- f) vznikem neslučitelnosti funkcí podle čl. 22.

Čl. 26

Poslanci a senátoři vykonávají svůj mandát osobně v souladu se svým slibem a nejsou přitom vázáni žádnými příkazy.

Čl. 27

(1) Poslance ani senátora nelze postihnout pro hlasování v Poslanecké sněmovně nebo Senátu nebo jejich orgánech.

(2) Za projevy učiněné v Poslanecké sněmovně nebo Senátu nebo v jejich orgánech nelze poslance nebo senátora trestně stíhat. Poslanec nebo senátor podléhá jen disciplinární pravomoci komory, jejímž je členem.

(3) Za přestupky poslanec nebo senátor podléhá jen disciplinární pravomoci komory, jejímž je členem, pokud zákon nestanoví jinak.

(4) Poslance ani senátora nelze trestně stíhat bez souhlasu komory, jejímž je členem. Odepre-li komora souhlas, je trestní stíhání po dobu trvání mandátu vyloučeno.

(5) Poslance nebo senátora lze zadržet, jen byl-li dopaden při páčání trestného činu nebo bezprostředně poté. Příslušný orgán je povinen zadržení ihned oznámit předsedovi komory, jejímž je zadržený členem; nedá-li předseda komory do 24 hodin od zadržení souhlas k odevzdání zadrženého soudu, je příslušný orgán povinen ho propustit. Na své první následující schůzi komora rozhodne o přípustnosti stíhání s konečnou platností.

(6) Podle odstavců 1 až 5 se postupuje i v případě poslance, který jako člen vlády nevykonává podle čl. 22a mandát.

Čl. 35

(1) Poslaneckou sněmovnu může rozpustit prezident republiky, jestliže

- a) Poslanecká sněmovna nevylovila důvěru nově jmenované vládě, jejíž předseda byl prezidentem republiky jmenován na návrh předsedy Poslanecké sněmovny,
- b) Poslanecká sněmovna se neusnese do tří měsíců o vládním návrhu zákona, s jehož projednáním spojila vláda otázku důvěry,
- c) zasedání Poslanecké sněmovny bylo přerušeno po dobu delší, než je přípustné,
- d) Poslanecká sněmovna nebyla po dobu delší tří měsíců způsobilá se usnášet, ačkoliv nebylo její zasedání přerušeno a ačkoliv byla v té době opakovaně svolána ke schůzi.

~~(2) Prezident republiky Poslaneckou sněmovnu rozpustí, navrhne-li mu to Poslanecká sněmovna usnesením, s nímž vyslovila souhlas třípětinová většina všech poslanců.~~

~~(3)~~**(2)** Poslaneckou sněmovnu nelze rozpustit tři měsíce před skončením jejího volebního období.

Čl. 35a

(1) Poslanecká sněmovna se může třípětinovou většinou všech poslanců usnést na zkrácení svého volebního období. Volební období Poslanecké sněmovny skončí dnem uvedeným v jejím usnesení.

(2) Doba mezi přijetím usnesení podle odstavce 1 a skončením zkráceného volebního období však nesmí být kratší než devadesát dnů.

Čl. 46

(1) Senát projedná návrh zákona a usnese se k němu do ~~třiceti~~ **šedesáti** dnů od jeho postoupení.

(2) Senát svým usnesením návrh zákona schválí nebo zamítne nebo vrátí Poslanecké sněmovně s pozměňovacími návrhy anebo vyjádří vůli nezabývat se jím.

(3) Jestliže se Senát nevyjádří ve lhůtě podle odstavce 1, platí, že je návrh zákona přijat.

Čl. 62

Prezident republiky

- ~~a) jmenuje a odvolává předsedu a další členy vlády a přijímá jejich demisi, odvolává vládu a přijímá její demisi,~~
- a) jmenuje předsedu vlády, na jeho návrh jmenuje a odvolává ostatní členy vlády, přijímá demisi členů vlády, odvolává vládu a přijímá její demisi,**
- b) svolává zasedání Poslanecké sněmovny,
- c) rozpouští Poslaneckou sněmovnu **podle čl. 35,**
- d) pověřuje vládu, jejíž demisi přijal nebo kterou odvolal, vykonáváním jejích funkcí prozatímně až do jmenování nové vlády,
- e) jmenuje soudce Ústavního soudu, ~~jeho~~ **a z nich jeho** předsedu a místopředsedy,
- ~~f) jmenuje ze soudců předsedu a místopředsedy Nejvyššího soudu,~~
- f) jmenuje předsedu a místopředsedu Nejvyššího soudu ze soudců tohoto soudu; místopředsedu jmenuje na návrh předsedy Nejvyššího soudu,**
- g) jmenuje předsedu a místopředsedu Nejvyššího správního soudu ze soudců tohoto soudu; místopředsedu jmenuje na návrh předsedy Nejvyššího správního soudu,**
- ~~h) g)~~ odpouští a zmírňuje tresty uložené soudem a zahlazuje odsouzení,
- ~~i) h)~~ má právo vrátit Parlamentu přijatý zákon s výjimkou zákona ústavního,
- ~~j) i)~~ podepisuje zákony,
- ~~k) j)~~ jmenuje prezidenta a viceprezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu,
- ~~l) k)~~ jmenuje členy Bankovní rady České národní banky.
- l) jmenuje guvernéra, viceguvernéry a další členy Bankovní rady České národní banky.**

Čl. 63

(1) Prezident republiky dále

- a) zastupuje stát navenek,
- ~~b) sjednává a ratifikuje mezinárodní smlouvy; sjednávání mezinárodních smluv může přenést na vládu nebo s jejím souhlasem na její jednotlivé členy,~~
- b) ratifikuje mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci je vyžadován souhlas Parlamentu nebo v nichž se vymíňuje ratifikace,**
- c) je vrchním velitelem ozbrojených sil,
- d) přijímá vedoucí zastupitelských misí,

- e) pověřuje a odvolává vedoucí zastupitelských misí,
- f) vyhlašuje volby do Poslanecké sněmovny a do Senátu,
- g) jmenuje a povyšuje generály,
- h) propůjčuje a uděluje státní vyznamenání, nezmocní-li k tomu jiný orgán,
- i) jmenuje soudce,
- j) nařizuje, aby se trestní řízení nezahajovalo, a bylo-li zahájeno, aby se v něm nepokračovalo,
- k) má právo udělovat amnestii.

(2) Prezidentovi republiky přísluší vykonávat i pravomoci, které nejsou výslovně v ústavním zákoně uvedeny, stanoví-li tak zákon.

(3) Rozhodnutí prezidenta republiky vydané podle odstavců 1 a 2 vyžaduje ke své platnosti spolupodpis předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády.

(4) Za rozhodnutí prezidenta republiky, které vyžaduje spolupodpis předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády, odpovídá vláda.

Čl. 65

(1) Prezidenta republiky nelze po dobu výkonu jeho funkce zadržet, trestně stíhat ani stíhat pro přestupek nebo jiný správní delikt.

(2) ~~Senát může se souhlasem Poslanecké sněmovny~~ **Poslanecká sněmovna nebo Senát mohou** podat ústavní žalobu proti prezidentu republiky k Ústavnímu soudu, a to pro velezradu nebo pro hrubé porušení Ústavy nebo jiné součásti ústavního pořádku; velezradou se rozumí jednání prezidenta republiky směřující proti svrchovanosti a celistvosti republiky, jakož i proti jejímu demokratickému řádu. ~~Ústavní soud může na základě ústavní žaloby Senátu rozhodnout o tom, že prezident republiky ztrácí prezidentský úřad a způsobilost jej znovu nabýt. K přijetí návrhu ústavní žaloby je třeba souhlasu třípětinové většiny všech poslanců nebo třípětinové většiny přítomných senátorů.~~

~~(3) K přijetí návrhu ústavní žaloby Senátem je třeba souhlasu třípětinové většiny přítomných senátorů. K přijetí souhlasu Poslanecké sněmovny s podáním ústavní žaloby je třeba souhlasu třípětinové většiny všech poslanců; nevysloví-li Poslanecká sněmovna souhlas do tří měsíců ode dne, kdy o něj Senát požádal, platí, že souhlas nebyl dán.~~

(3) V případě, že Ústavní soud na základě ústavní žaloby rozhodne, že se prezident republiky dopustil velezrady, prezident republiky ztrácí prezidentský úřad a způsobilost jej znovu nabýt. V případě, že Ústavní soud na základě ústavní žaloby

rozhodne, že se prezident republiky dopustil hrubého porušení Ústavy nebo jiné součásti ústavního pořádku, rozhodne též o tom, zda prezident republiky ztrácí prezidentský úřad a způsobilost jej znovu nabýt.

Čl. 66

Uvolní-li se úřad prezidenta republiky a nový prezident republiky ještě není zvolen nebo nesložil slib, rovněž nemůže-li prezident republiky svůj úřad ze závažných důvodů vykonávat a usnese-li se na tom Poslanecká sněmovna a Senát, přísluší výkon funkcí podle čl. 63 odst. 1 písm. a) až e) a h) až k) a čl. 63 odst. 2 předsedovi vlády. Předsedovi Poslanecké sněmovny přísluší v době, kdy předseda vlády vykonává vymezené funkce prezidenta republiky, výkon funkcí prezidenta republiky podle ~~čl. 62 písm. a) až e) a k)~~ **čl. 62 písm. a) až e) a l)** a dále čl. 63 odst. 1 písm. f), jde-li o vyhlášení voleb do Senátu; uvolní-li se úřad prezidenta republiky v době, kdy je Poslanecká sněmovna rozpuštěna, přísluší výkon těchto funkcí předsedovi Senátu, kterému též přísluší v době, kdy předseda vlády vykonává vymezené funkce prezidenta republiky, výkon funkce prezidenta republiky podle čl. 63 odst. 1 písm. f), jde-li o vyhlášení voleb do Poslanecké sněmovny.

Čl. 67

(1) Vláda je vrcholným orgánem výkonné moci; **v jejím rámci určuje vnitřní a zahraniční politiku státu.**

(2) Vláda se skládá z předsedy vlády, místopředsedů vlády a ministrů.

Čl. 73

~~(1) Předseda vlády podává demisi do rukou prezidenta republiky. Ostatní členové vlády podávají demisi do rukou prezidenta republiky prostřednictvím předsedy vlády.~~

(1) Předseda vlády podává demisi do rukou prezidenta republiky; platí že, demise předsedy vlády je demisí vlády.

(2) Ostatní členové vlády podávají demisi do rukou prezidenta republiky prostřednictvím předsedy vlády.

(3) (2) Vláda podá demisi, jestliže Poslanecká sněmovna zamítla její žádost o vyslovení důvěry nebo jestliže jí vyslovila nedůvěru. Vláda podá demisi vždy po ustavující schůzi nově zvolené Poslanecké sněmovny.

(4) (3) Podá-li vláda demisi podle odstavce 2 3, prezident republiky demisi přijme.

Čl. 84

(1) Ústavní soud se skládá z 15 soudců, kteří jsou jmenováni na dobu deseti let.

(2) Soudce Ústavního soudu jmenuje prezident republiky se souhlasem Senátu; **neusnese-li se Senát o návrhu na vyslovení souhlasu do šedesáti dnů ode dne, kdy mu byl předložen, platí, že s návrhem vyslovil souhlas.**

(3) Soudcem Ústavního soudu může být jmenován bezúhonný občan, který je volitelný do Senátu, má vysokoškolské právnické vzdělání a byl nejméně deset let činný v právnickém povolání.

Čl. 87

(1) Ústavní soud rozhoduje

- a) o zrušení zákonů nebo jejich jednotlivých ustanovení, jsou-li v rozporu s ústavním pořádkem,
- b) o zrušení jiných právních předpisů nebo jejich jednotlivých ustanovení, jsou-li v rozporu s ústavním pořádkem nebo zákonem,
- c) o ústavní stížnosti orgánů územní samosprávy proti nezákonnému zásahu státu,
- d) o ústavní stížnosti proti pravomocnému rozhodnutí a jinému zásahu orgánů veřejné moci do ústavně zaručených základních práv a svobod,
- e) o opravném prostředku proti rozhodnutí ve věci ověření volby poslance nebo senátora,
- f) v pochybnostech o ztrátě volitelnosti a o neslučitelnosti výkonu funkcí poslance nebo senátora podle čl. 25,
- g) o ústavní žalobě ~~Senátu~~ proti prezidentu republiky ~~podle čl. 65 odst. 2,~~
- h) o návrhu prezidenta republiky na zrušení usnesení Poslanecké sněmovny a Senátu podle čl. 66,
- i) o opatřeních nezbytných k provedení rozhodnutí mezinárodního soudu, které je pro Českou republiku závazné, pokud je nelze provést jinak,
- j) o tom, zda rozhodnutí o rozpuštění politické strany nebo jiné rozhodnutí týkající se činnosti politické strany je ve shodě s ústavními nebo jinými zákony,
- k) spory o rozsah kompetencí státních orgánů a orgánů územní samosprávy, nepřisluší-li podle zákona jinému orgánu.

(2) Ústavní soud dále rozhoduje o souladu mezinárodní smlouvy podle čl. 10a a čl. 49

s ústavním pořádkem, a to před její ratifikací. Do rozhodnutí Ústavního soudu nemůže být smlouva ratifikována.

(3) Zákon může stanovit, že namísto Ústavního soudu rozhoduje Nejvyšší správní soud

- a) o zrušení právních předpisů nebo jejich jednotlivých ustanovení, jsou-li v rozporu se zákonem,
- b) spory o rozsah kompetencí státních orgánů a orgánů územní samosprávy, nepřísluší-li podle zákona jinému orgánu.

Česká národní banka

Čl. 98

(1) Česká národní banka je ústřední bankou státu. Hlavním cílem její činnosti je péče o cenovou stabilitu; do její činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona.

(2) Guvernéra, viceguvernéry a další členy Bankovní rady České národní banky jmenuje prezident republiky se souhlasem Senátu; neusnese-li se Senát o návrhu na vyslovení souhlasu do šedesáti dnů ode dne, kdy mu byl předložen, platí, že s návrhem vyslovil souhlas.

(3) ~~(2)~~ Postavení, působnost a další podrobnosti stanoví zákon.